

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለሚያመለክቱ ሰዎች የሚሰጡ ምክሮች

በጃፓን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ (Refugee Application) የሚመለከት መግለጫ እና ለጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካቾች የሚሰጡ ምክሮች

JAR

〒160-0004 ቶክዮ-ቶ ሺንጁኩ-ኩ ዮትሱያ 1-7-10 ዳይቫን ሺካኩራ ቢሩ ሮክ ካይ (= 6ኛ ፎቅ)

ስልክ 0120-477-472 (አመልካቾች በነጻ መደወል ይችላሉ)

03-5379-6003 (ለአመልካቾች ብቻ)

ፋክስ 03-5379-6002

ኢ. ሜይል: info@refugee.or.jp

<http://www.refugee.or.jp>

ማውጫ

I መቅደም~"ሬፉጂ (Refugee)" ማለት ምንድን ነው?..... 3

II ከማመልከት በፊት ማወቅ የሚያስፈልግዎ ነገር 4

1. በጃፓን የጥገኝነት እውቅና ሥርዓት..... 4

    1) አጠቃላይ

    2) የጥገኝነት እውቅና ካገኙ በኋላ የሚሰጡዎ መብቶች

    3) እውቅና ያገኙት ጥገኞች ቁጥር

    4) የፕሮሴሶች አጭር መግለጫ

        ①የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት

        ②የሬፉጂ መርማሪ ቃለ መጠየቅ እና ውሳኔው

        ③ይግባኝ መጠየቅ

        ④ይግባኝ ፕሮሴስ በተመለከተ የሚካሄድ ንግግርና ቃለ መጠይቅ እና ውሳኔው

        ⑤አስተዳደራዊ ክስ(የፍርድ ቤት ምርመራ)

2. የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ መሰረታዊ ነገሮች..... 7

    1) ስቃይ ማለት ምንድን ነው?

    2) የስቃይ ምክንያት

    3) ስቃይ ማስረዳት

3. የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለማመልከት የሚዘጋጁ ዶክሜንቶች..... 8

    1) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም ማግኘት

    2) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም መሞላት

    3) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም የሚገባበት ቦታ

    4) የግል መግለጫ (Personal Statement) መጻፍ

    5) ሌሎች ማስረጃዎች

4. ጊዜያዊ ቆይታ (Provisional Stay, Karitaizai)..... 11

5. በሰብአዊ ርህራሄ ምክንያት የሚሰጥ ልዩ መኖሪያ ፈቃድ..... 11

6. ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ (Deportation, Taikyo Kyosei Tetsuzuki)..... 12

1) የትልልፍ ምርምርና ምርመራ

2) ጊዜያዊ መልቀቂያ ማመልከት እና ጊዜያዊ መልቀቅ (Kari Homen)

3) ከዚያ በኋላ የሚደረግ ፕሮሴስ

III ጥያቄና መልስ..... 14

ተጨማሪ I የጃፓንኛ ቃላት ፍች ዝርዝር..... 18

ተጨማሪ II አድራሻ ወዘተ 19

I መቅደም ~ “ሬፉጂ (Refugee)” ማለት ምንድን ነው?

“ሬፉጂ Refugee” ማለት ምን እንደሆነ ከዚህ በታች እንደተጻፈ ተገልጿል (በ1951 በወጣ ሬፉጂነትን የሚመለከት ስምምነት (Refugee Convention) 1. A(2)) ።

«በዘር፤ በሃይማኖት፤ በዜግነት፤ የሆነ ማኅበራዊ ድርጅት አባል በመሆን ወይም በፖለቲካ አመለካከት ምክንያት ሊሰቃይ የሚችልበት በቂ ምክንያት ባለው ፍርሃት ምክንያት ከዜግነቱ አገር ውጭ የሚገኝ ሆኖ ከዜግነቱ አገር ጥበቃ መቀበል የማይችል ወይም በዚህ ፍርሃት ምክንያት ከዜግነቱ አገር ጥበቃ ለመቀመጥ የማይፈልግ፤ እና በዚህ ችግር ምክንያት ይኖር ከነበረበት አገር ውጭ የሚገኝ ዜግነት የሌለው ሆኖ ይኖር ወደነበረበት አገር መመለስ የማይችል ወይም በዚህ ፍርሃት ምክንያት ይኖር ወደነበረበት አገር ለመመለስ የማይፈልግ ሰው»

(ከስሩ ያሰመረው JAR ነው)

በስምምነቱ መሰረት የጥገኝነት እውቅና ለማግኘት 4 ቅድመ ሁኔታዎችን ማሟላት አለብዎ ።

- (1) ካገርዎ ውጭ መሆን
- (2) ስቃይ ሊደርስብዎት ይችላል የሚሉበት በቂ ምክንያት ያለው ፍርሃት መኖር
- (3) ፍርሃቱ በዘር፤ በሃይማኖት፤ በዜግነት፤ የሆነ ማኅበራዊ ድርጅት አባል በመሆን፤ ወይም በፖለቲካ አመለካከት ምክንያት መሆን
- (4) ያገርዎ ጥበቃ ማግኘት የማይችሉ ወይም በፍርሃቱ ምክንያት የማይፈልጉ መሆን

ማን ነው የጥገኝነትን እውቅና የሚፈቅድልዎ?

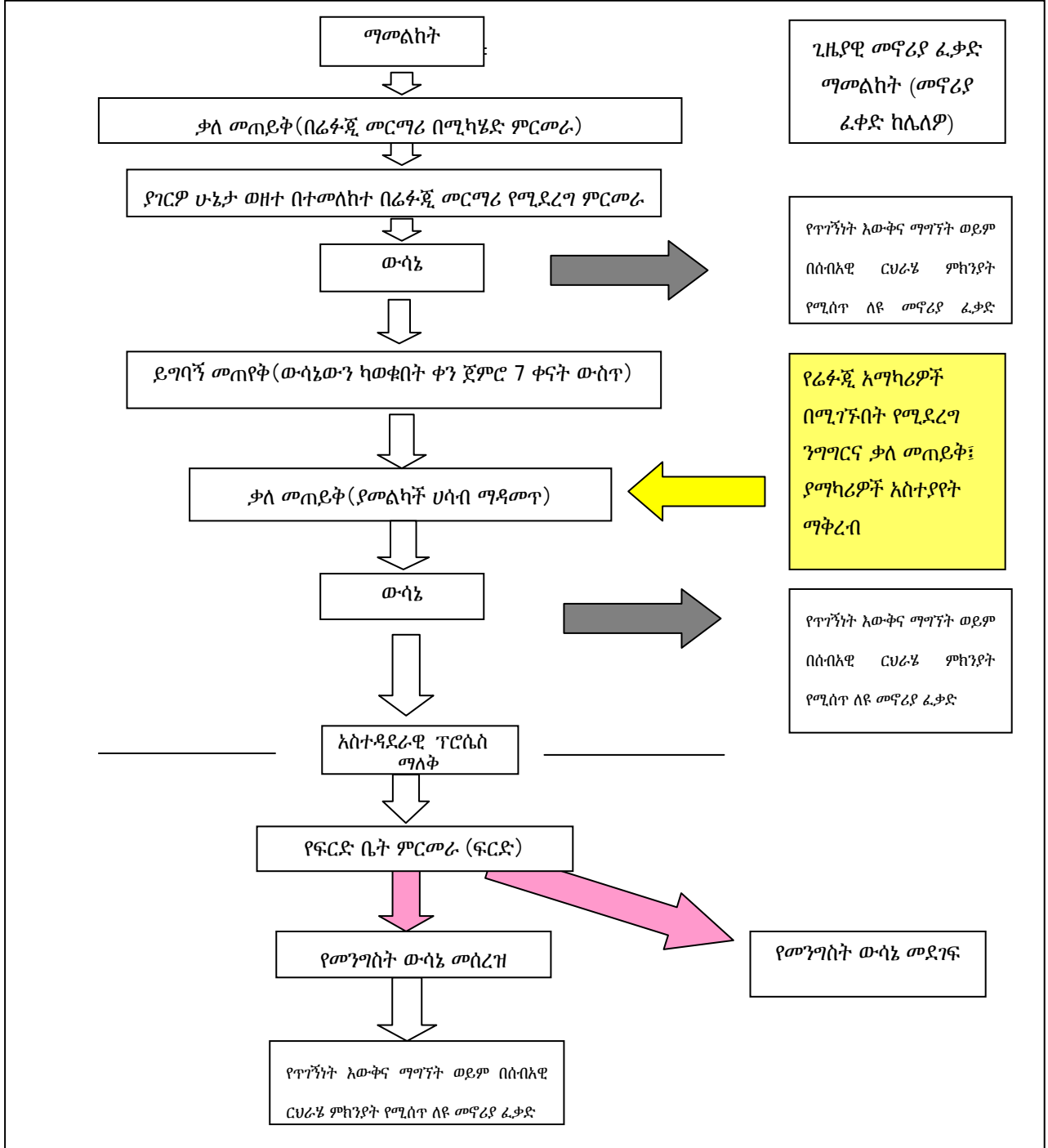
የጥገኝነትን እውቅና የሚፈቅድልዎ ሃላፊነት ያለው የጃፓን መንግስት ነው። ከዚህ በታች ስለጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት (Refugee Application) ፕሮሴስ እንገልጻለን።

II ከማመልከት በፊት ማወቅ የሚያስፈልግ ገጽ

1. በጃፓን የጥገኝነት እውቅና ሥርዓት

1) አጠቃላይ

ጃፓን በ1981 በሬፉጂነት የሚመለከት ስምምነት (Refugee Convention) ፈረመች (ከ1982 ጀምሮ ተግባራዊ ሆኗል)። የጃፓን ሕጎችን ስንመለከት የኢሚግሬሽን ቁጥጥርና የጥገኝነት እውቅና ሕግ (the Immigration Control and Refugee Recognition Act፤ ከዚህ በታች <<የኢሚግሬሽን ሕግ>> ብለን እንጠራዋለን) ነው የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ የሚገልጸው።

★ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ በተመለከተ ኢሚግሬሽን ባዘጋጀ መጽሔት <<የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ መምሪያ>> (ጃፓንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ቻይንኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ እስፓንኛ፣ አረብኛ፣ ቱርክኛ፣ ምያማርኛ፣ ኡርድኛ፣ ፋርስኛ፣ ሩሲያኛ፣ ኩሪያኛ፣ ዳርኛ፣ ፓሽትኛ) ላይ ማብራሪያ አለ።

2) የጥገኝነት እውቅና ካገኙ በኋላ የሚሰጡ ሙብቶች

የጥገኝነት እውቅና ማግኘት ከቻሉ ከዚህ በታች የተጻፉት ጥበቃና ጥቅም ይሰጡዎታል።

- ወደአገርዎ አለመላክ፤ ወደአገርዎ እንዲመለሱ አይደረግም።
- የመኖሪያ ፈቃድ መስጠት፤ ቪዛ አልቆ (ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ) የሚኖሩ፤ ትክክል ባልሆነ መንገድ (ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ) የገቡ ቢሆኑም ወይም የመኖሪያ ፈቃድ ያጭር ጊዜው ቢሆንም ባብዛኛው ጊዜ ለረጅም ጊዜ ለመኖርና ለመሥራት የሚያስችል የነዋሪነት ፈቃድ ይሰጥዎታል።
- የሬፉጂ ጉዞ መታወቂያ፤ እንደፓስፖርት የሚያገለግል መታወቂያ እንዲሰጥዎ ለማመልከት ይችላሉ። በዚህ በመጠቀም ወደውጭ አገር መጓዝ ይችላሉ።
- የተለያዩ መብቶች መሰጠት፤ የጤና ኢንሹራንስ ለመግባት እና በገንዘብ ሲቸገሩ እርዳታ (Seikatsu Hogo) ለመጠየቅ ይችላሉ። ሌላው ደግሞ በሥራም ሆነ በትምህርት ከዜጎቻችን (በጃፓን ከሚኖሩ ጃፓናውያን) ጋር እኩል የሆነ አቀባበል ለማግኘት ይችላሉና ቋሚ ነዋሪነት ፈቃድ ለማግኘት የሚሟላ ቅድመ ሁኔታም ቀላል ይሆናል።

3) እውቅና ያገኙት ጥገኞች ቁጥር (ከፍትህ ሚኒስቴር ኢምግሬሽን ስታቲስቲክስ)

ዓመት	አመልካች	ይግባኝ	የተፈቀደላቸው	ያልተፈቀደላቸው (ለመጀመሪያ)	ያቆሙ (ለመጀመሪያ)	በሰብአዊ ርዕራሄ
1982	530	22	67	40	59	
1983	44	7	63	177	23	
1984	62	55	31	114	18	
1985	29	23	10	28	7	
1986	54	5	3	5	5	
1987	48	29	6	35	11	
1988	47	53	12	62	7	
1989	50	26	2	23	7	
1990	32	23	2	31	4	
1991	42	10	1	13	5	7
1992	68	36	3	41	2	2
1993	50	28	6	33	16	3
1994	73	33	1	41	9	9
1995	52	39	1(1)	32	24	3
1996	147	35	1	43	6	3
1997	242	41	1	80	27	3
1998	133	159	15(1)	293	41	42
1999	260	158	13(3)	177	16	44
2000	216	61	22	138	25	36
2001	353	177	24(2)	316	28	67
2002	250	224	14	211	39	40
2003	336	226	6(4)	298	23	16
2004	426	209	9(6)	294	41	9
2005	384	183	31(15)	249	32	97
2006	954	340	22(12)	389	48	53
2007	816	362	37(4)	446	61	88
2008	1599	429	40(17)	791	87	360
2009	1388	1156	22(8)	1703	123	501
2010	1202	859	26(13)	1336	93	363
2011	1867	1719	7(14)	2002	110	248
2012	2545	1738	5(13)	2083	110	112
ድምር	14299	8465	503(113)	11523	1107	2106

ማሳሰቢያ፤ ቅንፍ ውስጥ ያሉት ቅጥሮች በይግባኝ ፕሮሴስ ላይ የተፈቀደላቸው ሲሆን በ<<ድምር>> ላይ ያልተደመሩ ናቸው።

4) የፕሮሴሲንግ አጭር መግለጫ

① የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት የሚችሉበትን ወቅት የሚገድብ ደንብ የለም። መኖሪያ ፈቃድ እያለዎ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ የሚያመለክቱ ከሆነ መኖሪያ ፈቃድ የማሳደስ ወይም የመቀየር ፕሮሴስ በመፈጸም የቆይታ ጊዜ ይራዘማል። መኖሪያ ፈቃድ ከሌላ የጊዜያዊ መኖሪያ ፈቃድ (Kari Taizai) ምርመራ ይካሄዳል። ጃፓን ከገቡበት ቀን (በጃፓን እያሉ ሬፋጂ የሚሆኑበት ምክንያት የተፈጠረ ከሆነ እሱን ካወቁበት ቀን) ጀምሮ በ6 ወር ውስጥ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም ማስገባት የሚያስፈልግ መሆኑን ወዘተ ይጠንቀቁ (ስለዝርዝሩ ምዕራፍ 4ን ይመልከቱ)።

② የሬፋጂ መርማሪ ቃለ መጠይቅ እና ውሳኔው

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከቱ በኋላ የኢሚግሬሽን ሠራተኛ የሆነ የሬፋጂ መርማሪ ለቃለ መጠይቅ እንዲቀርቡ ይጠራዎታል። ቃለ መጠይቅ ከአንድ እስከተወሰነ ጊዜ ይካሄዳል። ዐዋቂ ከሆኑ ከጠበቃዎ ከጓደኛዎ ወዘተ ጋር በቃለ መጠይቅ መገኘትዎ አይፈቀድልዎትም። ከዚያ በኋላ የጥገኝነት እውቅና ያግኙ አያግኙ ውሳኔው ይነገርዎታል እንጂ ለቃለ መጠይቅ ከመጠራትዎ ውሳኔ እስከሚነገርዎ ድረስ ለተወሰነ ወራት ሊፈጅብዎም ይችላል። በቃለ መጠይቅ የተናገሩት ነገር በ statement ወረቀት ላይ ይጻፋል። ቃለ መጠይቅ ካለቀ በኋላ በወረቀቱ ላይ እንዲፈረሙ ይጠየቃሉ። ባስተርጓሚ አማካይነት የተጻፈው ነገር በደንብ ተረድተው ስህተት አለመኖርን እረጋግጥዎ ይፈረሙ።

③ ይግባኝ መጠየቅ

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ መልስ <<አልተፈቀደልዎትም>> ከሆነ ይግባኝ ለመጠየቅ ይችላሉ። በይግባኝ ማመልከቻ ፎርም ላይ የሚቃወሙበትን ምክንያት ፅፈው የሚቃወሙበትን ምክንያት ከሚያስረዳ ዶክሜንት ጋር አያይዘው ለፍትህ ሚኒስትር በማቅረብ ነው የሚጠይቁት። ምክንያትንና ማስረጃን በኋላ በተጨማሪ ማስገባት ይችላሉ እንጂ የይግባኝ ማመልከቻ ፎርም ራሱ የጥገኝነት እውቅና እንዳልተገኘ ካወቁበት ቀን ጀምሮ 7 ቀናት ውስጥ (የጥገኝነት እውቅና አልተፈቀደልዎትም የሚል ውሳኔ (ተቀባይነት ያለመገኘት ውሳኔ) ከተወሰነበት ቀን ጀምሮ ሳይሆን ውሳኔው ከተነገረዎት ቀን ጀምሮ ነው የሚቆጠረው) ማስገባት አለብዎ። የይግባኝ ማመልከቻ ፎርም አብዛኛውን ጊዜ የጥገኝነት እውቅና አላገኙም የሚል ውሳኔ በተነገረበት ወቅት ይሰጥዎታል ግን ካልተሰጠዎ በኢምግሬሽን ቢሮ እንዲሰጥዎ ይጠይቁ። ከዚያ በኋላ ይግባኝ ካመለከቱበት ቀን ጀምሮ በ6 ሳምንት ውስጥ statement ወረቀት ያስገባሉ (እስከተወሰነበት ቀን ገደብ ድረስ ማስገባት የማይችሉ ከሆነ የቀን ቀደብ በተመለከተ ኢሚግሬሽንን ያማክሩት)።

④ ይግባኝ ፕሮሴስ በተመለከተ የሚካሄድ ንግግርና ቃለ መጠይቅ እና ውሳኔው

በይግባኝ ፕሮሴስ ንግግርና ቃለ መጠይቅን መጠየቅ ይችላሉ። በንግግርና ቃለ መጠይቅ ላይ የሬፋጂ አማካሪዎችም የሚገኙ ሲሆን ሌላው ደግሞ ተወካይ ወይም ጠበቃ መገኘትም ይቻላል። አብዛኛውን ጊዜ 1 ጊዜ ሲሆን ለመተርጉም ከሚያስፈልግ ሰዓትና ካማካሪዎች ጋር ከሚደረግ ጥያቄና መልስ ጋር ለ2 ሰዓት ያህል ይሆናል። ሲካሄድ በረዳትነቱ ወይም በታዛቢነቱ ጓደኛዎ ወይም ከአርስዎ ግንኙነት ያለው ሰው በቃለ መጠይቅ ተገኝቶ ሀሳብ መናገር ሊፈቀድም ይችላል። እንደሱ ከሆነ ለኢሚግሬሽን ደብዳቤ አስገብተው ማን እንደሚሰጥዎ ማሳወቅ አለብዎ።

ከንግግርና ቃለ መጠይቅ በኋላ የይግባኝ ውሳኔ ይነገርዎታል። ተቀባይነት ያለመገኘት ውሳኔ ስህተት ነው ከተባለ የጥገኝነት እውቅና ይሰጥዎታል ግን ተቀባይነት ያለመገኘት ውሳኔ ትክክል ነው (ለይግባኝ ምክንያት የለውም) ከተባለ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ ያልቆና ለሁለተኛ ይግባኝ ለመጠየቅ አይቻልም። በተረፈ አዲስ ምክንያት የተፈጠረ ከሆነ እንደገና የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ መጠየቅ የተከለከለ አይደለም።

⑤ አስተዳደራዊ ክስ(የፍርድ ቤት ምርመራ)

ለይግባኝ ምክንያት የለውም ከተባለ የፍርድ ቤት ምርመራ ለመጠየቅ ይችላሉ። የሚጠይቁ ከሆነ የይግባኝ ውሳኔ ካወቁበት ቀን ማግስት ጀምሮ 6 ወር ውስጥ (ለምሳሌ በኛ ወር 10 ቀን ያወቁ ከሆነ እስከ 7ኛ ወር 10 ቀን ድረስ ነው። ነገር ግን የመጨረሻ ቀን የዕረፍት ቀን ከሆነ እስከሚቀጥለው ቀን ድረስ ነው) ክስ መመስረት አለብዎ። የክስ ፕሮሴስ ደግሞ በመጀመሪያ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ተቀባይነት ያለመገኘት ውሳኔ ከተሰጠ በኋላ በይግባኝ ፕሮሴስ ላይ እያለ ማድረግም ይቻላል።

በተረፈ ተቀባይነት ያለመገኘት ውሳኔ እንዲሰረዝ በመጠየቅ ክስ የሚመሰርቱ ከሆነ ለፍርድ ቤት አብዛኛውን ጊዜ የ8200 ዬን ስታምፕና 6400 ዬን ያህል የሚሆን የፖስታ ቴምብር አስቀድሞ እንዲያስገቡ ይጠየቃሉ። ሌላው ደግሞ ከዚህ ውጭ በችሎት አስተርጓሚ የሚያስፈልግ ከሆነ የተወሰነ ሺህ ዬን የሚሆን ለአስተርጓሚ የሚውል ክፍያ አስቀድሞ እንዲከፍሉ ይጠየቃሉ። እነዚህን ለክስ የሚያስፈልግ ወጭ ለመሸፈን አቅም ከሌለዎ ክስ ሲመሰረት በፍርድ ቤት የክስ እርዳታ ጥያቄም አንድ ላይ ያመለክታሉ።

2. የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ መሰረታዊ ነገሮች

ከዚህ በታች የተጻፈው ነገር የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለማመልከት ሲያዘጋጁ የሚጠቅምዎ ኢንፎርሜሽን ይመስለናል።

1) ስቃይ ማለት ምንድን ነው?

የUNHCR (የተባበሩት መንግሥታት ሬፉጂ ከፍተኛ ኮሚሽነር ቢሮ) የሬፉጂ እውቅና መመዘኛ መጽሐፍ እንደሚገልጽ ማንኛውም የሚቀበል የ "ስቃይ" ፍቺ የለም። የሬፉጂ ስምምነት አንቀጽ 33 ስንመለከት "ስቃይ" ማለት ሕይወትን ወይም ነጻነትን የሚመለከት ፍርሃት ነው ብለን መገመት እንችላለን። ሌላው ደግሞ ከፍተኛ የሆነ የሰብአዊ መብት ረገጣም ከስቃዮች አንዱ ነው ብለን ማሰብ እንችላለን።

በተጨማሪ ደግሞ እሱ ራሱ ስቃይ ነው ለማለት ከማያስችል ነገር (ለምሳሌ የተለያየ መለየት) ወይም ሌላ ከሚገባዎ ምክንያት (ለምሳሌ ያገርዎ ባጠቃላይ ያልተረጋጋ ሁኔታ) ጋር የተያያዘ እርምጃ ተጠቂ ሊሆኑም ይችላሉ። እንደሱ ከሆነ የሚመለከትን ምክንያትም አንድ ላይ ግምት ውስጥ የምናስገባ ከሆነ ልብዎ ውስጥ በ "ተከመሩት ምክንያቶች" የተነሣ ስቃይ ሊደርሱብኝ ይችላል የሚል በቂ ምክንያት ያለው ፍርሃት እንዳለዎ ማሳመንም ሊቻል ይችላል። የተከመሩት ምክንያቶች የሚለው ምን ዓይነት ነገር ከሆነ ሬፉጂ እንደሆነ ማሳመን እንደሚችል አጠቃላይ መርህን በግልጽ መግለጽ አይቻልም። በእርግጥ የግል ጂኦግራፊያዊ የሆኑ፣ ታሪካዊ የሆኑ እና ዘርን የተመለከቱ ነገሮችንም ጨምሮ በሁኔታዎች ሁሉ ይወሰናል።

ለምሳሌ ስቃይ ማለት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ናቸው።

ሕይወትዎንና የሰውነት ደህንነትዎን እና ነጻነትዎን የሚመለከት ፍርሃት

- የሕይወት አደጋ; ባገርዎ ውስጥ የመንግስት ጥቃት አላማ ሲሆኑ ወዘተ።
- እስራት; ፕሮሴሱ ሕጋዊ ሊሆንም ላይሆንም ይችላል። ያሰረው ፖሊስ ቢሆንም ደህንነት ቢሆንም የደፈጣ ተዋጊ ቢሆንም መንግስት ዜጎችን የመጠበቅ ፍላጎት ወይም ብቃት እንደሌለው ማስረዳት የሚቻል ከሆነ "ስቃይ" ነው ለማለት ይቻላል። በውነት የታሰሩበት ኬዝ ብቻ ሳይሆን ሊታሰሩ ሲሆን የሸሹበት ኬዝም አንድ ነው።
- ቶርቶ: ባጠቃላይ "ቶርቶ" ነው ተብሎ ከሚታይ ሁኔታ ውጭም ብዙ ዓይነት አለ። ለምሳሌ በታሰሩበት ወቅት ምግብ ወይም የሚተኙበት ሰዓት አለመሰጠትም ቶርቶ ነው።
- ዛቻ: ራስዎ ወይም ቤተሰቦችዎ ወይም ጓደኞችዎ ቀጥታ ሲዛቱ ወዘተ።
- መጥፋት: ራስዎ ወይም ቤተሰቦችዎ ወይም ጓደኞችዎ ታፍነው ሲጠፉ ወዘተ።

የምጣኔ ሃብታዊ ኑሮና የንብረት ደህንነትና ነጻነት በተመለከተ

- የንብረት እገዳ
- ሥራ መከላከል፤ የመሥራት እድል መከላከል
- የትምህርት እድል መከላከል

ሌሎች

- አስገዳዶ ሃይማኖትን ማስቀየር ወይም ማሳመን
- የፖለቲካ ፓርቲ አባል እንዲሆን ወይም የፖለቲካ ፓርቲ አባልነት እንዲያቁም ማስገደድ

2) ፊት-ጂ ነው ለማለት የሚያስችል የስቃይ ምክንያት

- ዘር፡ ብሔርንና ጎሳንም ጨምሮ
- ሃይማኖት
- ዜግነት
- የፖለቲካ አመለካከት; ማንኛውንም የፖለቲካ ንግግርና የፖለቲካ እንቅስቃሴ ያካትታል።
- የሆነ ማህበራዊ ቡድን አባል; አብዛኛውን ጊዜ ተመሳሳይ የሆነ ታሪክ፤ ወግ፤ ማህበራዊ ሁኔታ ካላቸው ሰዎች የሚመስረት ቡድን ሲሆን የሆነ ማህበራዊ ቡድን አባል በመሆን ብቻ ከሆነ ፊት-ጂ መሆንን ለማስረዳት በቂ አይደለም ይባላል። ነገር ግን እንደሁኔታው አባልነት ራሱ ስቃይ የመድረስ ፍርሃት አለ ለማለት የሚያስችል በቂ ምክንያት ሊሆንም ይችላል።

3) ስቃይ ማስረዳት

የፊት-ጂ እውቅና መመዘኛ መጽሐፍ እንደሚገልጽ የማስረዳት ኃላፊነት አለዎ። ማለትም ከዚህ በታች የተጻፉት ነገሮችን ማድረግ አለብዎ።

- 1) እውነትን ለማስረዳት እውነትን መናገር እና መርማሪን በደንብ መርዳት
- 2) ማግኘት በሚቻል ማስረጃ የተናገሩትን ቃል ለመደገፍ እና ማስረጃ ከሌለ አሳማኝ የሆነ መግለጫ ለመስጠት ጥረት ማድረግ። አስፈላጊ ከሆነ የተጨማሪ ማስረጃ ለማግኘት ጥረት ማድረግ።
- 3) መርማሪ የሚመለከቱ ነገሮችን ለማረጋገጥ የሚያስችል መጠን የሆነ ዝርዝር የሆነ የደረሰብዎን ነገር የሚመለከት ኢንፎርሜሽን ማስጠን። ለተናገሩት ዝርዝር ሁሉ የተጣራ መግለጫ መስጠት።

ባዳጋ ውስጥ ያሉበትን ምክንያት ለጃፓን መንግስት በዝርዝር መግለጽ ነው በጣም ወሳኝ የሆነው። የዜግነትዎ አገር (ወይም የሚኖሩበት አገር) መንግስት ሰብዓዊ መብት ይጥሳል ወይም ባጠቃላይ ሁኔታው ያልተረጋጋ ነው ማለት ብቻ ከሆነ በቂ ምክንያት አይሆንም። በአርስዎ ላይ ስቃይ የሚደርስበትን ተጨማሪነት ያለውን ምክንያት ማስረዳት ያስፈልጋል። በተረፈ ኢምግሬሽን የሚገቡ ዶክሜንቶችን ፎቶኮፒ አንስተው ቢያስቀምጡ ጥሩ ነው።

3. የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለማመልከት የሚዘጋጁ ዶክሜንቶች

ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ዶክሜንቶች ያዘጋጁ። ሁሉንም ፎቶ ኮፒ አንስተው ቢያስቀምጡ ጥሩ ነው።

- አንድ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም (ሳይዙ A4 ሆኖ 12 ገጽ ያለው)

- አንድ የግል መግለጫ (statement) ወረቀት (አስፈላጊ ባይሆንም ለጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ምርመራ ወሳኝ ነው። በማንኛውም ወረቀት ላይ መጻፍ ይቻላል)
- ሌላ ፊት-ጂ መሆንዎን የሚገልጽ ማስረጃ
- ሁለት የእርስዎ ፎቶግራፍ (5 cm x 5 cm, ኮፍያ ሳያደርጉ ከፊትዎ በ2 ወር ውስጥ የተነሳ) (የመኖሪያ ፈቃድ ከሌለዎ 3 ፎቶግራፍ)

ሲያመለክቱ ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ዶክመንቶች ማሳየት አለብዎ።

- ፓስፖርት፣ የጉዞ ምስክር ወረቀት (travel document) ወይም መኖሪያ ፈቃድ (ካለዎ)
- አልያን ካርድ (resident card) (ካለዎ)
- ጊዜያዊ መልቀቂያ (certificate of provisional release, kari houmen) (ካለዎ)
- የመግቢያ ፈቃድ ለምሳሌ መግቢያ ፈቃድ ለጊዜያዊ ጥበቃ ወዘተ (ካለዎ)

1) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም ማግኘት

ከካናዳዎ ኬን ውጭ የሆነ ካንቶ ኮቪንሌትሱ ሰፈር (ቶክዮ ቶ፤ ሳይታማ ኬን፤ ቺባ ኬን፤ ቶቺኒ ኬን፤ ጉማ ኬን፤ ኢባራኪ ኬን፤ ያማናቪ ኬን፤ ናጋጥ ኬን፤ ኒጋታ ኬን) ነዋሪ ከሆኑ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርምን በቪናጋዎ (ቴናዙ አይል) በሚገኝ ቶክዮ ኢሚግሬሽን 3ኛ ፎቅ በፊት-ጂ ምርመራ ክፍል ለማግኘት ይችላሉ። እዚያ ሄደው የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለማመልከት እንደሚፈልጉ ይንገሩዎቸው። የካናዳዎ ኬን ነዋሪ ከሆኑ በቶክዮ ኢሚግሬሽን የኮሃማ ቅርንጫፍ ለማግኘት ይችላሉ።

ሌላው ደግሞ በፍትህ ሚኒስቴር ድህረ ገጽ ማመልከቻ ፎርምን (የPDF ፋይል) ለማግኘት ይችላሉ (<http://www.moj.go.jp>)። ማመልከቻ ፎርም ደግሞ በተለያዩ ቋንቋ ተዘጋጅቷል (እንግሊዝኛ፣ አማርኛ፣ አረብኛ፣ ኢንዱኒዲኛ፣ ቪየትናምኛ፣ እስፓንኛ፣ ሱዋሂልኛ፣ ታይኛ፣ ታላብኛ፣ ታሚልኛ፣ ዳርኛ፣ ቱርክኛ፣ ኔፓልኛ፣ ፓሽቱኛ፣ ፓንጃብኛ፣ ህንድኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ቪትናምኛ፣ ፋርስኛ፣ ቤንጋልኛ፣ ፖርቱጋልኛ፣ ምያማርኛ፣ ሞንጎልኛ፣ ፋሲኛ፣ ኡርዱኛ)። NJAR ም ማመልከቻ ፎርም ማግኘት ይችላሉ።

※"ከካናዳዎ ኬን ውጭ የሆነ ካንቶ ኮቪንሌትሱ" ውጭ ከሆነ በተጨማሪ II በየሰፈሩ ኢሚግሬሽን የት እንዳለ ያረጋግጡ። በተረፈ በኢሚግሬሽን እስር ቤት ወዘተ ታስረው የሚገኙ ከሆነ የእስር ቤቱን ወዘተ ሠራተኛ አናግረው ማመልከቻ ፎርምን ያግኙ። በኤር ፖርት ውስጥ ስለጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ኢንፎርሜሽን የሚፈልጉ ከሆነ የኢሚግሬሽን ሠራተኞችን ይጠይቁዎቸው። ወይም JARን (ስልክ 0120-477-472/03-5379-6003) ወይም UNHCRን (ስልክ 03-3499-2011) መጠየቅዎ ይችላሉ።

2) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም መሞላት

ማመልከቻ ፎርም ራስዎ መሞላት አለብዎ። በአፍ መፍቻ ቋንቋ ወዘተ ከሁሉም በሚችሉበት ቋንቋ ስህተት እንዳይኖር በማድረግ ይጻፉ። ለምሳሌ ማንበብ ማጻፍ ባለመቻልዎ ምክንያት መሞላት የማይችሉ ከሆነ የኢሚግሬሽን ሠራተኞችን ያማክሩዎቸው። ማመልከቻ ፎርምን ሲሞሉ ወሰን ባለ ትንሽ በሆነ ቦታ ላይ ሁሉንም መጻፍ አያስፈልግም። እንደባደው "በመግለጫ (statement) ላይ እንደተጻፈ" ወይም "መግለጫዬን ይመልከቱ" የሚለውን ብቻ ጽፈው ዝርዝርን የጻፉበት መግለጫ ወረቀትን ማያያዝዎ ይችላሉ።

3) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም የሚገባበት ቦታ

ለኢሚግሬሽን ፊት-ጂ መርማሪ ነው የማመልከቻ ፎርምን የሚሰጡት። ማመልከቻ ፎርምን ሲቀበሉ "ደረሰኝ" ይሰጥዎታል። ደረሰኙ ደግሞ አብዛኛውን ጊዜ በፓስፖርት ላይ ይያያዛል። በደረሰኙ ላይ የምዝገባ ቁጥር አለ። ደረሰኙን መቀበል በጣም ወሳኝ ነው። ኢሚግሬሽን ማመልከቻ ፎርምን ቢቀበልዎ ደረሰኝ ካልተሰጠዎ ትክክለኛ ተቀባይነት የለውም ሊባልዎ ይችላል። ሌላው ደግሞ ይህ ደረሰኙ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ እስከሚያልቅ ድረስ እንዳይጠፋብዎ ይያዙት።

4) የግል መግለጫ (Personal Statement) መጻፍ

የግል መግለጫ ወሳኝ ከሆኑ ደክሜንቶች አንዱ ነው። ስለዝርዝር ደግሞ “Self Help Kit” የሚልን ሌላ ወረቀት ይመልከቱ። በመግለጫ ወረቀት ላይ ወዳገርዎ መመለስ የማያስችልን ሁኔታ በዝርዝር ይገልጻሉ። በግል መግለጫ ላይ ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ነገሮች ይገልጻሉ።

1. የስቃይ ሁኔታ - ምን ዓይነት የሆነ ስቃይ እንደነበረ፤ ምን ዓይነት ነገር እንዳጋጠመዎ።
2. የስቃይ ምክንያት - በእርስዎ ላይ ለምን ስቃይ እንደደረሰብዎ ወይም ስቃይ ሊደርስብዎ እንደሚችል።
3. ባሁኑ ሰዓት ያለ ሁኔታ - ወዳገርዎ የሚመለሱ ከሆነ ስቃይ ሊደርስብዎ እንደሚችል።
4. ከላይ በተራ ቁጥር 1~3 ላይ ስለተጻፈው ዝርዝር የሆነ መግለጫ - በእርስዎ ላይ የደረሰብዎ ነገር ብቻ ሳይሆን ስለቤተሰቦችዎ፤ ስለጓደኞችዎና አበል ስለሆኑበት ድርጅትም ምሳሌ ጠቅሰው መግለጽ አለብዎ።

በግል መግለጫ ላይ በተቻለ መጠን በዝርዝር ሁኔታውን ይጻፉ። ከተወለዱበት ጊዜ ጀምሮ እስካሁን ድረስ የነበረውን ሁኔታ (አስፈላጊ ከሆነ ስለቤተሰቦችዎና ስለዘመዶችዎም) መጻፍ አለብዎ። ነገር ግን ከሁሉም ወሳኝ የሆነው በእውነት የደረሰብዎ (ወይም ሊደርስብዎ የነበረ) ስቃይ የሚመለከት መግለጫ ነው። ስም፤ ቀን፤ ቦታ፤ ምን ከተፈጠረ በኋላ ምን እንደተፈጠረ ወዘተ ማለትም ተጨባጭነት ያለው መግለጫ ወሳኝ ነው። በእርስዎ ራስዎ ላይ የደረሰብዎን ነገርና በእውነት ባደገኛ ሁኔታ የተጋለጡበትን ምክንያት ተጨባጭነት ባለው መልክ ይጻፉ።

በግል መግለጫ ወረቀት ላይ “5W1H” (መቼ፤ የት፤ ማን፤ ምንን፤ በማን ላይ፤ እንዴት) የሚለውን ተጠንቅቀው በእርስዎ ላይ (ወይም በቅርብ ዘመድዎ ወዘተ ላይ) የደረሰብዎን ነገር ሌላው ደግሞ ባገርዎ የሚቆዩ ከሆነ ወይም ወደፊት የሚሄዱ ከሆነ የሚደርስብዎን ነገር ይጻፉ። ከማመልከቻ ፎርም ጋር አያይዘው ስለሚያስገቡ ማስረጃዎ ይግለጹ። ያጠቃላይ ሁኔታ ብቻ ሳይሆን በራስዎ ላይ በደረሰብዎ ነገር (ከቅርብ ዘመድዎ ወዘተ የሰሙትን ነገርም ጨምሮ) ላይ ትኩረት ሰጥተው ይጻፉ።

ዝርዝርን ለመጻፍ ስለሚያስፈልግ አብዛኛውን ጊዜ የግል መግለጫ ወረቀት ረጅም ይሆናል። ከሁሉም ወሳኝ የሆነው ለራስዎ ጥበቃ የሚያስፈልግበትን ተጨባጭነት ያለውን ምክንያትን መግለጽ ነው። የግል መግለጫ ወረቀትን ፎቶ ኮፒ ማንሳትን እንዳይረሱ። የግል መግለጫ ደግሞ ለጥገኝነት እውቅና ጥያቄ መሰረታዊ የሆነ ወሳኝ የሆነ ደክሜንት ነው። በቃለ መጠይቅ ጊዜ ከግል መግለጫው የሚጋጭ ነገር ቢናገሩ ሊጎዳዎትም ይችላል።

5) ሌሎች ማስረጃዎች

የጥገኝነት እውቅና ለማግኘት የሚናገሩትን ማስረጃዎች አለብዎ። ለዚህም ወደአገርዎ የሚመለሱ ከሆነ ስቃይ ሊደርስብዎ እንደሚችል የሚገልጽ ማስረጃ ያግኙ። በርግጥ ማስረጃ ማግኘት ሳይከብድ አይቀርም። ነገር ግን የሚናገሩትን ለማስረጃዎ በተቻለ መጠን ብዙ ደክሜንት ማዘጋጀት ወሳኝ ነው። የሬፉጂ መርማሪ ማስረጃ እንዲያስገቡ ባይጠይቅም ራስዎ በተቻለ መጠን ማስረጃዎችን ሰብስበው ያስገቡ።

ለምሳሌ ከዚህ በታች የተጠቀሱት ነገሮች የሚጠቅም ማስረጃ ይሆናል።

- የእርስዎ እንቅስቃሴ ወይም በእውነት የደረሰብዎ ስቃይ የሚገልጽ የጋዜጣ ወይም የመጽሔት ጽሁፍ ወዘተ
- የእርስዎ የፖለቲካ አመለካከት የሚያሳውቅ ጽሁፍ ወዘተ
- እርስዎን በተመለከተ ያገርዎ መንግስት ያወጣ የማፈላለግ ወይም የማሳሰር ማዘዣ ወዘተ ማለትም የማስቃደት ፍላጎት የተገለጸበት ደክሜንት
- አባል የሆኑበት ድርጅት ያባልነት መታወቂያ (እርስዎ አባል መሆኑን ወይም አባል በሆኑበት ድርጅት ውስጥ ያለዎን ስልጣን

ወይም የሚያደርጉን እንቅስቃሴ የሚገልጽ ወረቀት ወዘተ)

● እርስዎ ከሚናገሩ ቃል ጋር የሚያያዝ መታወቂያ፤ የተማሪነት መታወቂያ ወዘተ

● የውጭ አገር መንግስት አካል ወይም ሰብዓዊ መብት ተሟጋች ያወጣ ሪፖርት ወዘተ። ለምሳሌ ያሜሪካ ውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፤ የአንግሊዝ ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር፤ የአምኔስቲ ኢንተርናሽናል (Amnesty International)፤ የህዩማን ራይትስ ዎች (Human Rights Watch) ሪፖርት ወዘተ

ዶክሜንቶች ሁሉ ስለእርስዎ በዝርዝር የሚገልጽ መሆን አያስፈልግም። ለምሳሌ አባል የሆኑበት ድርጅት በጻፈ ምስክር ወረቀት ላይ ስምዎና በድርጅት ውስጥ ያለዎ ስልጣን ወዘተ በግልጽ ተጽፎ ባገርዎ ውስጥ የደረሱበት ነገርም የሚጻፍ ከሆነ በጣም ጥሩ ነው እንጂ በተራ ጋዜጣ ጽሁፍ ከሆነ ስለእርስዎ የሚገልጽ ባይሆንም ችግር የለም። በድርጅትዎ አባላት ላይ ስቃይ ደርሶባቸዋል የሚል ጽሁፍ ቢሆንም በቂ ነው። የሰብዓዊ መብት ተሟጋቾች ሪፖርትም እንደሱ ነው። ስምዎ በሪፖርት ላይ ባይገኝም ትልቅ ዶክሜንት ይሆናል። እንደእርስዎ በሆኑ ሰዎች ላይ ስቃይ ደረሰባቸው የሚል ሪፖርት ከሆነ ለማስገባት በቂ ዋጋ ያለው ዶክሜንት ይሆናል።

ወሳኝ የሆነ ዶክሜንት ኦሪጅናል በእጅዎ ላይ ይቀመጥና ፎቶ ኮፒውን ለሬፉጂ መርማሪ እንዲሰጡ። የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ሲያመለክቱ ወይም ቃለ መጠይቅ ሲደረግ ለሬፉጂ መርማሪ ኦሪጅናልን አሳይተው ፎቶ ኮፒውን ኦሪጅናሉ አንድ መሆንን ያረጋግጥ። የዶክሜንት ኦሪጅናል አያስገቡ።

4. ጊዜያዊ ቆይታ (Provisional Stay, Karitaizai)

የመኖሪያ ፈቃድ ሳይኖርዎ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ሲያመለክቱ የተወሰኑ ቅድመ ሁኔታዎች የሚሟሉ ከሆነ ጊዜያዊ ቆይታ ይፈቀድልዎታል። የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ ለማግኘት ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ቅድመ ሁኔታዎች ማሟላት አለብዎ።

- (1) ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ የሚያስፈጽም ልዩ ምክንያት አለ ብሎ ለመጠርጠር በቂ ምክንያት አለመኖር
- (2) ጃፓን ከገቡበት ቀን (በጃፓን እይታ ሬፉጂ የሆኑበት ምክንያት የተፈጠረ ከሆነ እሱን ካወቁበት ቀን) ጀምሮ 6ወር ውስጥ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት
- (3) ስቃይ የመድረስ ፍርሃት እንዳለ ከሚታወቅበት ቦታ ቀጥታ ወደጃፓን ሲገቡ
- (4) ጃፓን ከገቡ በኋላ የወንጀል ሕግን ወይም ሌላ ሕግን ተላልፈው በቅጣትነት ያልታሰረ መሆን
- (5) ገና ከጃፓን አገር የማስወጣት ማዘዣ ወረቀት አለመውጣት
- (6) ይጠፋል ለማለት የሚያስችል በቂ ምክንያት አለመኖር

“ቀጥታ ወደጃፓን ሲገቡ” የሚለውን በተመለከተ፤ ጥበቃ የሚፈልጉ አብዛኞች ካገር ቤታቸው ወደጃፓን “ቀጥታ” መምጣት ስለሚከብዳቸው በጥብቅ ላይፈታም ይችላሉ። ወደጃፓን ለምን “ቀጥታ” መግባት እንዳልቻሉ ምክንያቱን በዝርዝር መግለጽ ይችላሉ። ጊዜያዊ ቆይታ አብዛኛውን ጊዜ ለ6 ወር ነው። ቆይታው ለማለቅ ከ10 ቀን በፊት ጀምሮ የጊዜያዊ ቆይታ እድሳትን ለማመልከት ይችላሉ። ይህ ጊዜያዊ ቆይታ በተፈቀደበት ጊዜ ውስጥ አይታሰሩም። ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስም ይቆያል።

ጊዜያዊ ቆይታ የሚፈቀድልዎ ከሆነ የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ እስከሚነሳ ድረስ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ይቆያል እንጂ ጊዜያዊ ቆይታ ካልተፈቀደልዎ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ሳይቆም የማስወጣት ማዘዣ ወረቀት ሊወጣም ይችላል። ነገር ግን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ እስካመለክቱ ድረስ አስገዳዳ አያስወጡዎትም።

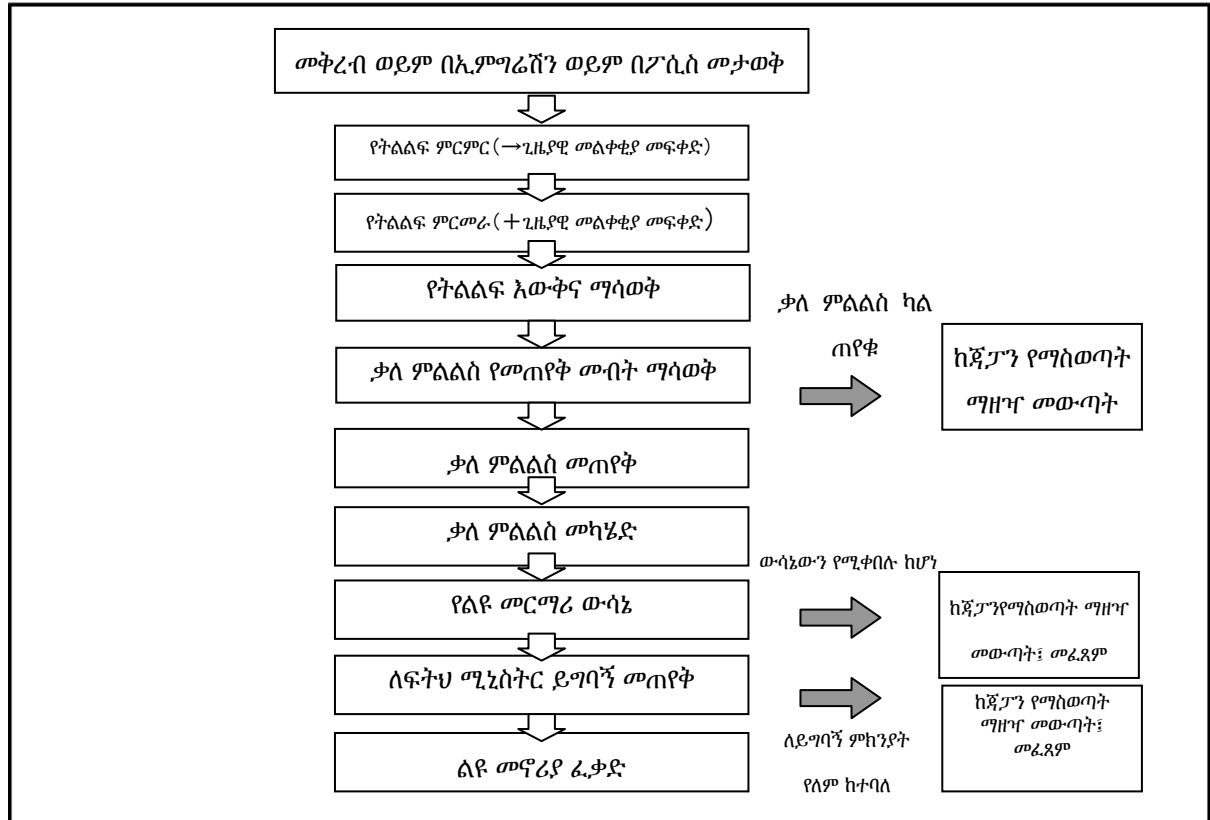
5. በሰብአዊ ርህራሄ ምክንያት የሚሰጥ ልዩ መኖሪያ ፈቃድ

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ተቀባይነት ባያገኝም በሰብአዊ ርህራሄ ምክንያት መኖሪያ ፈቃድ ሊሰጥዎም ይችላል። መኖሪያ ፈቃድ እያለዎ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ያመለክቱ ከሆነ መኖሪያ ፈቃድዎ ይቀየራል ወይም ይራዘማል። መኖሪያ ፈቃድ ከሌለዎ ልዩ

መኖሪያ ፈቃድ¹ ይሰጥዎታል። የኢሚግሬሽን ቁጥጥር እና ሬፉጂ እውቅና ሕግ እንደሚለው በጃፓን ቆይታን የሚያስፈቅድበት ልዩ ምክንያት ካለ ቆይታ ይፈቀድልዎታል። ሌላ በኩል ደግሞ “ልዩ ምክንያት” የሚልን ለመወሰን ግልጽ የሆነ መመዘኛ ይፋ አልተደረገም። የፍትህ ሚኒስቴር ባጠቃላይ የእርስዎ i) በፊት የተመዘገበ መረጃ፤ ii) ቤተሰቦች አባላት፤ iii) ያገሪት ሁኔታ ወዘተ የሚልን ነገር ግምት ውስጥ ያስገባል ተብሎ ይገመታል። የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከቱ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ውስጥ ሳይሆን በጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ ውስጥ ልዩ መኖሪያ ፈቃድ አስፈላጊ ይሁን አይሁን እንደሚታይ ይወቁ።

6. ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ (Deportation, Taikyo Kyosei Tetsuzuki)

መኖሪያ ፈቃድ ሳይኖርዎ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ የሚያመለክቱ ከሆነ የኢሚግሬሽን የትልልፍ ምርምር ክፍል እንዲቀርቡ ደብዳቤ ሊልክልዎ ወይም ስልክ ሊደውልዎ ይችላል። ይህ እንዲቀርቡ የሚል ጥያቄ የሬፉጂ እውቅና የሚመለከተው ሳይሆን ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ የሚቆዩበት ወይም የገቡበት ምክንያትን ለማጣራት የሚደረግ ሲሆን ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ አንዱ ነው። ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ አብዛኛውን ጊዜ ከዚህ በታች እንደሚታይ ተራ በተራ ይካሄዳል (የኢሚግሬሽን ሕግ ካንቀጽ 27 እስከ 55 ይመልከቱ)።

1) የትልልፍ ምርምርና ምርመራ

በመጀመሪያ (በቶክዮ ኢሚግሬሽን ከሆነ በ6ኛ ፎቅ ላይ በምርመራ 3ኛ ክፍል እና በትልልፍ ምርምር ክፍል) የትልልፍ ምርምርና ምርመራ ቃለ መጠይቅ ይደረጋል። በዚህ ወቅት የኢሚግሬሽን ቁጥጥር ጠባቂና መርማሪ ወዳገርዎ መመለስ የማይችሉበትን ምክንያት ይናገሩ።

¹ ልዩ መኖሪያ ፈቃድ ማለት መኖሪያ ፈቃድ ለሌለው ውጭ ዜጋ የፍትህ ሚኒስትር ልዩ ምክንያት እንዳለ አምኖ ቆይታን የመፍቀድ ስርዓት ሲሆን ባዲሱ የቆይታ ፈቃድ ይሰጥዎታል።

2) ጊዜያዊ መልቀቂያ ማመልከት እና ጊዜያዊ መልቀቅ (Kari Homen)

የኢ.ሚ.ግሬሽን ሕግን ሲተላለፉ ከተገኙ አብዛኛውን ጊዜ ይታሰራሉ። ጊዜያዊ መልቀቂያ ማለት ባለመታሰር (በመፈታት) ፈንታ የተለያዩ ግዴታ የመጠየቅ ስርዓት ሲሆን በቅጣት ፕሮሴስ ላይ ከሚደረግ በዋስ ከመፍታት ተመሳሳይ የሆነ ስርዓት ነው። ጊዜያዊ መልቀቂያ ከተፈቀደልዎ ከዚህ በታች የተጠቀሱትን መጠበቅ አለብዎ።

- ከ1 እስከ 3 ወር ውስጥ አንዴ ወደኢ.ሚ.ግሬሽን መቅረብ
- ከሚኖሩበት ክልል (ቶዶፋኬን) አለመውጣት (ነገር ግን ካመለከቱ የገዛ ወዘተ ፈቃድ ማግኘት ይችላሉ)
- አድራሻ የሚቀይሩ ከሆነ ማሳወቅ (አስቀድሞ እንዲያሳውቁ ይላል እንጂ ማሳወቅ ያለበት ወቅት በጥብቅ የተወሰነው አይደለም። ነገር ግን በእውነት ባሳወቁበት አድራሻ እንደሚኖሩ በሚገልጽ ማስረጃነት የቤት ክራይ ውል ወረቀት ወዘተ ቼክ ሊደረግም ይችላል)።

ሌላው ደግሞ እነዚህን ግዴታዎች የሚያስከብር ዋስ እንዲሆን የዋስ ገንዘብ እንዲከፍሉ እና ዋስ የሚሆንልዎትን ሰው እንዲመርጡ ይጠየቃሉ። የዋስ ገንዘብ ካልጠፉ በስተቀር ፕሮሴስ ካለቀ በኋላ (ለምሳሌ ወዳገርዎ እንዲመለሱ ሲታሰሩ ወይም መኖሪያ ፈቃድ ካገኙ በኋላ) ይመለሳል። ዋስ ለሆነ ሰው የሚከብር ግዴታ (ካሳ የመክፈል ኃላፊነት ወዘተ) ባይኖረውም ግዴታዎቹን እንደሚያስከብርዎ እንዲያምል ይጠየቃል።

ጊዜያዊ መልቀቂያ ሲያመለክቱ የዋስ ገንዘብ እንዲከፍሉ ይታዘዛሉ። የዋስ ገንዘብ ቢበዛም 3 ሚሊዮን ዬን ሲሆን በእውነት የሚከፈል ዋጋ እንደሁኔታው ሆኖ ብዙ ልዩነት ስላለ ባጠቃላይ ስንት ነው በማለት መገመት አይቻልም (ብዙ የሆነ ዋስ ገንዘብ መክፈል የማይችሉ ከሆነ እንዲቀንስልዎ ከኢ.ሚ.ግሬሽን ጠባቂ ጋር ይደራደሩ)።

የዋስ ገንዘብ ሲከፍሉ “የጊዜያዊ መልቀቂያ ፈቃድ” ይሰጥዎታል። ከዚያ በኋላ ፕሮሴስ ወደሚቀጥለው የትልልፍ ምርመራ ይሻገራል።

አንዴ ጊዜያዊ መልቀቂያ ከተፈቀደልዎ አብዛኛውን ጊዜ ፈቃዱ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ሁሉም እስከሚያልቅ ድረስ ይቀጥላል። ሌላው ደግሞ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ያመለከተ ግለ ሰብ ተጠርቶ ወይም በፈቃደኝነቱ ቀርቦ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ቢጀመርም አብዛኛውን ጊዜ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ ሁሉም (የይግባኝ ፕሮሴስንም ጨምሮ) እስከሚያልቅ ድረስ የማስወጣት ፖሮሴስ የመጨረሻ ውሳኔ ስለማይሰጥ ዞሮዞሮ አብዛኛውን ጊዜ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ ሁሉም እስከሚያልቅ ድረስ የጊዜያዊ መልቀቂያ ፈቃድም ይቀጥላል።

3) ከዚያ በኋላ የሚደረግ ፕሮሴስ

በኢ.ሚ.ግሬሽን ጠባቂና መርማሪ የሚካሄድ የትልልፍ ምርመራና ምርመራ ውሳኔ “ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ መቆየት” “ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ መግባት” ነው የሚል ከሆነ በልዩ መርማሪ የሚካሄድ ቃለ ምልልስ (ኢንተርቪዩ) መጠየቅ ይችላሉ። በዚህ ቃለ ምልልስ ላይ ጠበቃዎና ጓደኛዎ መታዘብ ይችላሉ። የቃለ ምልልሱ ውሳኔም አንድ ሆኖ ውሳኔውን የሚቃወሙ ከሆነ ፍትህ ሚኒስትርን (ለክልል ኢ.ሚ.ግሬሽን ሃላፊ ስልጣን ሊረከብም ይችላል) እንደገና እንዲመረምር መጠየቅ ይችላሉ። ነገር ግን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄዎን የፍትህ ሚኒስቴር እየመረመረ ሳለ ከጃፓን አገር የማስወጣት እርምጃ አይወሰድም።

III ጥያቄና መልስ

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካቾች ብዙን ጊዜ የሚጠይቁ ጥያቄዎች ከዚህ በታች ስላሉ ይመልከቱ።

1) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከትኩ በኋላ ለትልልፍ ምርምር እንድቀርብ ከተባልኩ እንዴት ባደርግ ይሻላል?

ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስን የሚገልጽ ምዕራፍን ያንብቡ።

ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ የሚቆዩ ከሆነ ወይም የገቡ ከሆነ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ፎርም ሲያስገቡ ወደትልልፍ ምርምር ክፍል እንዲቀርቡ ሊጠየቁም ይችላሉ። የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ከመቀበላቸው በፊት በመጀመሪያ በኢሚግሬሽን ጠባቂ የሚካሄድ የትልልፍ ምርምር እንዲደረግ የሚል መግለጫ ሊኖርም ይችላል። ነገር ግን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ከማመልከት በፊት የማስወጣት ፕሮሴስ እንዳይጀመር ከትልልፍ ምርምር በፊት እዚያ ለማንኛውም ማመልከቻ እንዲቀበሉ ቢያደርጉ ይሻላል።

2) ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ ጃፓን የምቆይ (አቨር ስተይ) ወይም የገባሁት ብሆንም የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት እችላለሁ?

ይችላሉ። ባሁኑ ሰዓት በጃፓን የሚገኝ ከሆነ ማንኛውም የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት ይችላል። የመኖሪያ ፈቃድ ያገልግሎት ጊዜ ያለቀ (የተፈቀደልዎ ጊዜ ያለቀ ወይም የእድሳት ጥያቄ ያልተፈቀደልዎ) ቢሆንም በውሸት ፓስፖርት ተጠቅመው ሕጋዊ ባልሆነ መንገድ የገቡ ቢሆንም ማመልከት ይችላሉ። ባመለከቱበት ቦታም አይታሰሩም።

3) ለማመልከት የሚያስፈልጉ ዶክሜንቶች ሁሉም አይደለም በእጅ ላይ ያሉት። ሁሉንም እስከማገኝ ድረስ ከማመልከት ብቁጠብ ይሻላል?

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከቱ በኋላ በተጨማሪ ማስረጃ ማስገባትም ስለሚችሉ በተቻለ መጠን ቶሎ ማመልከቻ ፎርም ቢያስገቡ ይሻላል ብለን እናስባለን።

4) ዶክሜንቶችን ለማስተርጎም የማልችል ከሆነ ችግር አለ?

የፍትህ ሚኒስቴርና ኢሚግሬሽን እንደሚል ከሆነ የግል መግለጫ ወረቀትና ሌሎች ዶክሜንቶች ለማስተርጎም አመልካች ነው ኃላፊነት የሚወስደው። የሚቻል ከሆነ ወደጃፓንኛ የተተረጎሙ ዶክሜንቶችን እንዲያስገቡ እናሳስባለን። ለማንኛውም መጀመሪያ አካባቢዎ ያሉትን ጓደኞችን ወደጃፓንኛ እንዲተረጎሙ ይጠይቁ። ነገር ግን ለማስተርጎም ብዙ ወጭ ስለሚያስፈልግ “ማስረጃዎችን ዶክሜንቶችን ሁሉንም ለማስተርጎም” ላይችሉም ይችላሉ። የገባ ዶክሜንት በእንግሊዝኛ ወይም በሌላ ቋንቋ የተጻፈ ቢሆንም ለምርመራ የሚያስፈልግ ከሆነ በኢሚግሬሽን በኩል የሚተረጎም ይመስለናል። ነገር ግን በጃፓንኛ ከልተጻፈ መቶ በመቶ ይነበባል ለማለት አይቻልም።

5) ጠበቃ ያስፈልገኛል?

ጠበቃ ባይኖርም የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከት ይችላሉ። ነገር ግን በፕሮሴስ ላይ በሕግ ዙሪያ የሚሰጥ ምክር ይጠቅምዎታል። ተከፍሎ ወይም በነጻ ለውጭ ዜጎችን የማማከር አገልግሎት የሚሰጥ ጠበቃዎች ማኅበርም ስላለ አካባቢዎ ያለውን የጠበቃዎች ማኅበርን ያማክሩ። ጠበቃ የሚቀጥሩ ከሆነ አብዛኛውን ጊዜ ከ200 ሺ እስከ 500 ሺ ዬን የሚሆን ክፍያ ያስፈልጋል (ከዚህ በተጨማሪ ለማስተርጎም ለትራንስፖርት ወዘተ የሚፈጅ ወጭም ሊያስፈልግ ይችላል)። ለጠበቃ የሚከፍሉ ገንዘብ ማዘጋጀት የማይችሉ ከሆነ እርዳታ የሚሰጥ ስርዓትም ስላለ ጠበቃዎን ያማክሩ።

6) የጃፓን NGO ወዘተ ምን ዓይነት እርዳታ ይሰጣል?

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካች ከሆኑ ጃፓን ከሚገኝ NGO ወይም ከመንግስት ጋር ከተያያዘ ድርጅት በሕግ ዙሪያ ወይም ማህበራዊ የሆነ ምክርና እርዳታ ማግኘት ይችላሉ። ለምሳሌ JAR የሚባለው ሥራ ለማከናወን ከUNHCR ጋር የተዋዋለ ድርጅት

ሲሆን በጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ፤ በኢሚግሬሽን ፕሮሴስና በሌሎች የሚመለከቱ ሕጎችና ደንቦች ዙሪያ ይመክራል። የJAR የማኅበራዊ አገልግሎት ሠራተኞች ደግሞ በጤና፤ በሥራና በመኖሪያ ወዘተ ዙሪያ ለፊት-ጂዎች የየአለቱ ኑሮ ስለሚያስፈልገው ነገር ምክርና እርዳታ ይሰጣሉ። የተጨማሪ እርዳታ የሚያስፈልገው ከሆነ JAR ደግሞ ለጃፓን አለም አቀፍ ማኅበራዊ ሥራ ድርጅት (ISSJ) እና ለጃፓን ወንጌላዊ ሉተራን ቤተ ክርስቲያን አባላት ማህበር (JELA) ወዘተ ባለሙያ ለሆነ NGO ይልካል። የፊት-ጂዎች እርዳታ ዋና ቢሮን (RHQ) የመንግስት ገንዘብ እርዳታ መጠየቅም ይችላሉ።

7) የተባበሩት መንግሥታት ሬፍጂ ከፍተኛ ኮሚሽነር ቢሮ (UNHCR) ምን ዓይነት እርዳታ ይሰጣል?

የUNHCR ቶክዮ ቢሮ በተለይ ከዚህ በታች ስለተጠቀሱት ነገሮች የጃፓን መንግሥት የሬፍጂ ስምምነት ያክብር አያክብር ሞኒተሪንግ ያደርጋል (ይቆጣጠራል)።

• ባለም አቀፍ ደረጃ ጥበቃ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች የጥበቃ ፕሮሴስ አክሴሽን (ለመቅረብ የሚያስችል መንገድ) እና ጥበቃን ይሰጥ አይሰጥ

• ጥበቃ ለሚፈልጉት የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ውሳኔ እስከሚወጣ ድረስ ተገቢ የሆነ ሁኔታ ለመቅረብ የሚያስችል ሁኔታ ያመቻች አያመቻች (የኢንፎርሜሽን አክሴሽን አለመታሰር፤ አስፈላጊ ከሆነ ጥበቃ ለሚፈልጉት እቃ መስጠት፤ የልጆች ትምህርት፤ መሰረታዊ የሆነ የህክምና አገልግሎት ወዘተ)

ለዚህም UNHCR የፍትህ ሚኒስቴር የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስን ሞኒተሪንግ አድራጎ ለፍትህ ሚኒስቴር ሬፍጂዎች ስለመጡባቸው አገሮች አዲስ የሆነ ኢንፎርሜሽን ይሰጣል። ሌላው ደግሞ UNHCR ካማካሪነቱ ሚናዎች አንዱን ለመፈጸም ለኢሚግሬሽን ለፍርድ ቤት የጥገኝነት እውቅና ፍች በተመለከተ በሕግ ዙሪያ አስተያየት ያቀርባል።

UNHCR ደግሞ ጥበቃ ለሚፈልጉትና ለሬፍጂዎች እርዳታ ለመስጠት ከJAR ጋር ሥራ የማከናወን ውል ተዋውሏል። ከዚህ በታች የተጠቀሱት ነገሮች የሚፈልጉ ከሆነ ለማንኛውም JARን ያናግሩ።

- የጥገኝነት እውቅና ጥያቄን ፕሮሴስ የሚመለከት ምክር
- የጥገኝነት እውቅና ጥያቄን ካመለከቱ በኋላ የእቃ እርዳታን የሚመለከት ምክር
- የሕግ ፕሮሴስን የሚመለከት የጠበቃ እርዳታ
- የጊዜያዊ መልቀቂያ ፈቃድ ለማግኘት የሚያስፈልገው ምክር
- የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከቱ በኋላ የጃፓንን ኑሮ የሚመለከት ሌላ ኢንፎርሜሽን

8) የሬፍጂ መርማሪ ቃለ መጠይቅ ምን ዓይነት ነገር ነው?

በሬፍጂ መርማሪ በሚካሄድ ቃለ መጠይቅ ላይ አብዛኛውን ጊዜ ረጅም ሰዓት የሚፈጅ ቃለ መጠይቅ ለተወሰኑ ቀናት ሊካሄድም የሚችል ሆኖ ማመልከቻውን በተቻለ መጠን በትክክል ለመገንዘብ ብዙ ጥያቄ ይጠየቃል። እውነትን ለማረጋገጥና ስህተት እንዳይኖር በተደጋጋሚ ተመሳሳይ የሆነ ጥያቄ ሊደጋገምም ይችላል። ለጥያቄ እውነትን መልሰው አንድም ሳያስቀሩ ተጠንቅቀው በዝርዝር ሁኔታውን መግለጽ ነው ወሳኝ የሆነው።

በሬፍጂ መርማሪ የሚካሄድ ቃለ መጠይቅ ሲካሄድ ያፍ መፍቻ ቋንቋዎ የሚናገር አስተርጓሚ አለ። ለምሳሌ ባስተርጓሚው ችሎታ ወይም በፖለቲካ አቋም ወዘተ ላይ ጥርጣሬ ካለ አስተርጓሚ እንዲቀየር መርማሪውን ይጠይቁ። ችሎታ ያለውና አድላዊነት የሌለው አስተርጓሚ እንዲኖር አድርገው በመግባባት ላይ ስህተት እንዳይኖር ማድረግን እንዳይረሱ።

የሬፍጂ መርማሪ ደግሞ በቃለ መጠይቅ ሲደረግ በጃፓንኛ ማስታወሻ ይዞ ስቴትሜንት ወረቀት ከጻፈ በኋላ ባስተርጓሚ አማካይነት የተጻፈውን ነገር ያሳማዎታል። የተጻፈውን ነገር ካረጋገጡ በኋላ በወረቀት ላይ እንዲፈረሙ ይጠይቅዎታል። አዋቂ ከሆኑ ጠበቃ ወይም

ጓደኛ ወዘተ ሌላ ሰውን በቃለ መጠይቅ ላይ የማስታዘብ መብት የለምትም። በይግባኝ ፕሮሴስ ላይ ግን ይፈቀድልዎታል።

አስቀድሞ በደምብ ዝግጅት አድርገው በቃለ መጠይቅ መገኘት ነው ወሳኝ የሆነው። ከቃለ መጠይቅ በፊት ዶክሜንቶችን ሁሉንም አዘጋጅተው የግል መግለጫ ወረቀትን እንደገና ያንብቡ። የሬፉጂ መርማሪ የርስዎን የግል መግለጫ ወረቀት አንብቦ እዚያ ላይ የተጻፈ ነገር እየተመለከተ ይጠይቅዎታል። በወረቀቱ ላይ ያልተጻፈ ነገር ወይም ከተጻፈው ነገር የተለየ ነገር የሚናገሩ ከሆነ በቂ የሆነ መግለጫ እንዲሰጡ ይጠይቅዎታል።

9) የጥገኝነት እውቅና እስከሚሰጠኝ ድረስ ምን ያህል ጊዜ ይፈጅብኛል?

እውቅና ቢፈቀድልዎም ባይፈቀድልዎም ውሳኔ ከመጣ ያሳውቁዎታል። ለምርመራ ምን ያህል ጊዜ እንደሚያስፈልግ ባጠቃላይ መንገር አይቻልም። ሰሞኑን የመጀመሪያ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ውሳኔ በ6 ወር ያህል ይሰጣል እንጂ የይግባኝ ፕሮሴስ ይበልጥ እየተራዘመ ሆኖ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ የተወሰኑ ዓመታት የሚፈጅበት ኬዝም አለ።

10) እየተመረመረ ሲሆን ያመልካች አቋም ምን ዓይነት የሆነው ነው?

“ያጭር ጊዜ ቆይታ” ወዘተ የሆነ መኖሪያ ፈቃድ ኖሮዎት ባገልግሎቶ ጊዜው ውስጥ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ያመለከቱ ከሆነ ውሳኔው እስከሚሰጥ ድረስ መኖሪያ ፈቃድዎን በተደጋጋሚ ማሳደስ ነው በኢሚግሬሽን የተለመደው። ባሁኑ ሰዓት ግን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከቱ በኋላ አብዛኛውን ጊዜ “ልዩ እንቅስቃሴ” ወደሚለው መኖሪያ ፈቃድ ዓይነት ተቀይሮ ካመለከቱ 6ወር በኋላ ደግሞ ከኢሚግሬሽን የሥራ ፈቃድም ማግኘት ይችላሉ። መኖሪያ ፈቃድን ለማሳደስ ወደኢሚግሬሽን ቀርቦ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ ደረሰኝን ያሳዩዋቸው። ያገልግሎት ጊዜ ለማሳደስ ባንዴ የ4000ዩን ክፍያ ያስፈልጋል።

የሚያገለግል መኖሪያ ፈቃድ ሳይኖርዎት ያመለከቱ ከሆነ የጥገኝነት ጥያቄዎ ውድቅ ከተደረገብዎ በኋላ ሊታሰሩም ይችላሉ። የተወሰኑ ቅድመ ሁኔታዎችን የሚያሟሉ ከሆነ የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ ማግኘት ይችላሉ እንጂ የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ ትክክለኛ መኖሪያ ፈቃድ አይደለም። የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ ካለዎ ከጃፓን አገር የማስወጣት ፕሮሴስ ይቆማል። ባሁኑ ሕግ መሰረት የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልክቻለሁ በሚል ምክንያት መኖሪያ ፈቃድ ማግኘት አይቻልም። ሌላው ደግሞ ሳይታሰሩ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ያመለከቱ ከሆነ ሳይታሰሩ ጊዜያዊ መልቀቂያ ሊፈቀድልዎም ይችላል። የጊዜያዊ ቆይታ ወይም የጊዜያዊ መልቀቂያ ፈቃድ ካለዎ በፖሊስም አያዙም አይታሰሩም። በተረፈ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ እስከሚያልቅ ድረስ ኢሚግሬሽን ወዳገርዎ አስገድዶ አይልክዎትም።

11) ካመለከትኩ በኋላ በመንግስት የሚሰጠኝ እርዳታ አለ?

ለምግብ፣ ለቤት ኪራይ እና ለህክምና እርዳታ የሚውል የገንዘብ እርዳታና ለክፍል ቁጥር ወሰን ቢኖርም የመጠለያ እርዳታ ከRRHQ (0120-925-357) ማግኘት ይችላሉ። ስልክ ደውለውለት ለማማከር ቀጠሮ ይያዙ።

12) ቢያመኝ ምን ባደርግ ይሻላል?

የጃፓን ሆስፒታሎች ከሞላ ጎደል የበሽተኛን መኖሪያ ፈቃድና አቅም ሳይመለከቱ የህክምና አገልግሎት ይሰጣሉ። ይህ አገልግሎት በነጻ ሳይሆን በኋላ እንዲከፍሉ ይጠይቁዎታል።

ከRRHQ ከሚሰጥ እርዳታ ውጭ ከJAR (0120-477-472/03-5379-6003) ወይም ከISSJ (03-5840-5711) የህክምና ውጭ እርዳታ ለማግኘት ሊችሉም ስለሚችሉ ያማክሩዋቸው።

ከ6 ወር በላይ የሆነ መኖሪያ ፈቃድ ወይም የጊዜያዊ ቆይታ ፈቃድ ካለዎ ብሔራዊ ጤና ኢንሹራንስ መግባት ይችላሉ። ስለብሔራዊ ጤና ኢንሹራንስ የሚኖሩበትን ስፈር ማዘጋጀት (kuyakusho, shiyakusho) ያማክሩ። ብሔራዊ ጤና ኢንሹራንስ ማለት አገር

የሚያስተዳድር የጤና ኢንሹራንስ ስርዓት ነው። ከገቡ የኢንሹራንስ ካርድ ይሰጥዎታልና ለህክምና የሚያስፈልገውን ወጭም ይቀንሳል (ነገር ግን በነጻ አይደለም። የሚከፍሉት አብዛኛውን ጊዜ የህክምና ወጪ 30% ነው)። ኢንሹራንስ ለመግባት በገቢዎ መሰረት ክፍያ አለ።

ባስቸኳይ ህክምና ምክንያት በጣም ውድ የሆነ ክፍያ ከተጠየቁ የሆስፒታል የማህበራዊ አገልግሎት ሠራተኛን፣ RHQን፣ JARን ወይም ISSJን ያማክሩ። የመጀመሪያ ህክምና ነጻ ወይም ርካሽ የሚያደርግ የነጻ የርካሽ ህክምና ስርዓት ለመጠቀም ሊችሉም ስለምችሉ JARን ያማክሩ።

13) የልጆቹን ትምህርት እንዴት ላድርግ?

መኖሪያ ፈቃድ ሳይመለከት ከገና እስከ 9ኛ ክፍል ድረስ የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት መማር ይችላሉ። በኤሌሜንተሪ ት/ቤትና በጁኒር ሃይስኩል ስለሚማሩበት መንገድ ደግሞ የሚኖሩበትን ሰፈር ማዘጋጃ ቤት (kuyakusho, shiyakusho) ያማክሩ።

14) የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከትኩ በኋላ ወደሶስተኛ አገር (ካናዳ፣ አሜሪካ፣ አውስትራሊያ ወዘተ) ለመሄድ እችላለሁ?

ጃፓን የሬፉጂ ስምምነት ስለፈረመች የጃፓን መንግስት ነው የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ማመልከቻ የሚያስፈጽም። በጃፓን ጥበቃ ሳይጠይቁ ለሶስተኛ አገር ቪዛ የሚያመለክቱ ከሆነ ወዳገሩ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ሄደው ቅድመ ሁኔታዎችን ያረጋግጡ።

በመጨረሻ ...

ጥያቄ ካለዎ ወይም እርዳታ የሚፈልጉ ከሆነ JARን ያናግሩ።

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልክቼ

እኔ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ካመለከትኩ 4 ዓመት በኋላ ነው የሬፉጂ እውቅና የተሰጠኝ። የጃፓን መንግስት የጥገኝነት እውቅና የሚሰጥ ፕሮሴስ መሰርቷል እንጂ በኔ ኬዝ እውቅና የተሰጠኝ አውቶማቲክ (ምንም ሳላደርግ) አይደለም። በመሰረቱ መንግስት ዝም ብሎ መወሰን የሌለበት ሲሆን የሬፉጂ ስምምነት የሚጠይቅ ቅድመ ሁኔታዎች የሚሟሉ ከሆነ የጥገኝነት እውቅና መስጠት አለበት። ነገር ግን ስቃይ ሊደርስብኝ ይችላል ብለው ቢያስቡም መንግስት እሱን ሳይስማማ የጥገኝነት እውቅና ላይሰጥዎትም ይችላል። ባደገኛ ሁኔታ ላይ እንዳሉና ጥበቃ እንደሚያስፈልግዎ መንግስትን የሚያስረዱት ራስዎ መሆንን ማወቅ ይገባል።

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ፕሮሴስ ብዙ ጊዜ ፈጅብኝ። ረጅም ጊዜ ለሚቆይ ምርመራና አስቸጋሪ ለሆነ ፕሮሴስ በቁርጠኝነቱ የምችለውን ሁሉ መስጠት ነው ወሳኝ የነበረው። ጠበቃዬ እንዳለኝ ከሆነ በእውነት የተፈጠረ ነገር እውቅና ደግሞ በፊት የደረሱበኝን ስቃይና ወዳገሬ ብመለስ የሚደርስብኝ ስቃይ ፍርሃት ለማስረዳት አስፈላጊ የሆኑ ማስረጃዎችን መሰብሰብ የምችለው እኔ ብቻ ነኝ። ጠበቃዬና NGO ረድቶኛል እንጂ ወዳገሬ መመለስ እንደማልችል የጃፓን መንግስት ለማስረዳት ወሳኝ የነበርኩት እኔ ነኝ። ለፕሮሴስ ጊዜ ከመፍጀት በተጨማሪ ሌላ ችግርም ስለነበረ ይበልጥ ችግር በዙፋኑ። እኔ በጃፓን የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ከማመልከቱ በፊት የሥራ ፈቃድ ስላልነበረኝ ካመለከትኩ በኋላ ሁሉ መሥራት አልችልም ነበረ።

ከደክሜንቶች ውስጥ የግል መግለጫ ወረቀት በጣም ቁም ነገር ነው ብዬ አስባለሁ። እኔ ሁኔታው ምን ያህል የባለ ሆኖ ለማጥቃት በኔ ላይ ትኩረት እንደሚሰጡ ለመግለጽ ሞከርኩ። ወዳገሬ ብመለስ ሊደርስብኝ የሚችል ነገርን ተጨባጭነት ያለውን ምሳሌ ጠቅሼ ለመግለጽ ጥረት አደረግኩ። ከቃለ መጠይቅ በፊት የግል መግለጫ ወረቀቴን ማንበብ አልረሳሁም። በቃለ መጠይቅ ተመሳሳይ የሆነ ጥያቄ በተደጋጋሚ ተጠየቀ። እኔ ለጥያቄው እውነትን በተቻለ መጠን ተጨባጭነት ባለው መልክ መለስኩ።

ከመጨረሻ ቃለ መጠይቅ ከገና በኋላ በኢሚግሬሽን ተጠርቼ ለኔ የጥገኝነት እውቅና እንደተፈቀደልኝ የሚገልጽ ወረቀት ተሰጠኝ።

ተጨማሪ I የጃፓንኛ ቃላት ፍቺ ዝርዝር

እኔ ሬፉጂ ነኝ። -- *watashi wa nanmin desu*
ወዳገሬ መመለስ አልችልም። -- *watashi wa jibun no kuni ni kaeremasen*
የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለማመልከት እፈልጋለሁ። -- *nanmin nintei shinsei o shitai desu*
ስቃይ ደርሶብኝ ነበረ። -- *watashi wa hakugai saremashita*
አደገኛ ነው። -- *kiken desu*
ይግባኝ <የጥገኝነት እውቅና ካልተፈቀደልክ> -- *igi moushi-tate*
ማመልከቻ ፎርም -- *shinsei youshi*
ካገር የማስወጣት ፕሮጌስ -- *taikyo kyousei or kyousei soukan*
እስረት -- *koukin or shuuyou*
ቤተሰብ -- *kazoku*
መንግስት -- *seifu*
ሰብአዊ መብት -- *jinken*
የሰብአዊ መብት ረገጣ -- *jinken shingai*
የኢ.ሚ.ግሬሽን ቢሮ -- *nyuukoku kanri-kyoku or nyuukan*
ጠበቃ -- *bengoshi*
ስቃይ -- *hakugai*
የፖለቲካ ፓርቲ -- *seitou*
ዘር -- *jinshu*
ደረሰኝ <የማመልከት> -- *juri-hyou*
ሬፉጂ -- *nanmin*
የሬፉጂ መርማሪ -- *nanmin chousa-kan*
የሬፉጂ እውቅና -- *nanmin nintei*
የሬፉጂ እውቅና ፕሮጌስ -- *nanmin nintei tetsuzuki*
የክልል ኢ.ሚ.ግሬሽን ቢሮ -- *chihou nyuukoku kanri-kyoku*
የሬፉጂ እውቅና አለመገኘት -- *nanmin fu-nintei*
ሃይማኖት -- *shuukyoku*
ቶክዮ ኢ.ሚ.ግሬሽን ቢሮ -- *Tokyo nyuukoku kanri-kyoku or Tokyo nyuukan*
ቶርቸ -- *goumon*
ፍርድ <የፍርድ ቤት> -- *saiban*
UNHCR -- *kokuren nanmin koutou benmu-kan* or simply UNHCR

ተጨማሪ ስለ አድራሻ ወዘተ

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) Representation in Japan

Wesley Center, 6-10-11 Minamiaoyama, Minato-ku, Tokyo, Japan
〒107-0062 Tel: 03-3499-2011 Fax: 03-3499-2272 Office hours: 10:00 AM – 18:00 PM
<http://www.unhcr.or.jp>

Refugee Assistance Headquarters (RHQ), Foundation for the Welfare and Education of the Asian People (FWEAP)

5-1-27 Minami-Azabu, Minato-ku, Tokyo, Japan
〒106-0047 Tel: 0120-925-357/03-3449-7011 Fax: 03-3449-7016

■ **Kansai Branch**

Nissei Kobe Ekimae Bldg., 11th Floor, 2-1-18 Nakamachi-dori, Chuo-ku, Kobe City, Hyogo, Japan
〒650-0027 Tel: 0120-090-091/078-361-1700 Fax: 078-361-1323

Immigration Bureaus

■ **Tokyo Regional Immigration Bureau**

5-5-30 Konan, Minato-ku, Tokyo, Japan
〒108-8255 Tel: 03-5796-7111

Yokohama District Immigration Office

10-7 Torihama-cho, Kanazawa-ku, Yokohama City, Kanagawa, Japan
〒236-0002 Tel: 045-769-1721

Narita Airport District Immigration Office

Narita Airport Second Terminal Bldg., 6th Floor, 1-1 Furugome, Narita City, Chiba, Japan
〒282-0004 Tel: 0476-34-2211

■ **Osaka Regional Immigration Bureau**

1-29-53 Nankou Kita, Suminoe-ku, Osaka City, Osaka, Japan
〒559-0034 Tel: 06-4703-2190

Kansai Airport District Immigration Office

1 Senshu-Kuko-Naka, Tajiri-cho, Osaka, Japan
〒549-0011 Tel: 072-455-1457

Kobe District Immigration Office

Kobe Local Joint Government Bldg., 29 Kaigan-dori, Chuo-ku, Kobe City, Hyogo, Japan
〒650-0024 Tel: 078-391-6378

■ **Nagoya Regional Immigration Bureau**

5-18, Shoho-cho, Minato-ku, Nagoya City, Aichi, Japan
〒455-8601 Tel: 052-559-2120

■ **Hiroshima Regional Immigration Bureau**

2-31, Kami-hacchobori, Naka-ku, Hiroshima City, Hiroshima, Japan
〒730-0012 Tel: 082-221-4412

■ **Fukuoka Regional Immigration Bureau**

Fukuoka Airport Domestic Flights Terminal #3, 778-1 Shimo-usui, Hakata-ku, Fukuoka City, Fukuoka, Japan
〒812-0003 Tel: 092-626-5151

Naha District Immigration Office

Naha First Local Joint Government Bldg., 1-15-15 Higawa, Naha City, Okinawa, Japan
〒900-0022 Tel: 098-832-4186

■ **Sendai Regional Immigration Bureau**

Sendai Second Legal Affairs Joint Government Bldg., 1-3-20 Gorin, Miyagino-ku, Sendai City, Miyagi, Japan
〒983-0842 Tel: 022-256-6076

■ **Sapporo Regional Immigration Bureau**

Sapporo Third Joint Government Bldg., Odori-nishi 12 Chome, Chuo-ku, Sapporo City, Hokkaido, Japan
〒060-0042 Tel: 011-261-9658

■ **Takamatsu Regional Immigration Bureau**

Takamatsu Legal Affairs Joint Government Bldg., 1-1 Marunouchi, Takamatsu City, Kagawa, Japan
〒760-0033 Tel: 087-822-5851

ይህንን መጽሔት የሚመለከት ጥያቄ ካለዎ መቼም ይጠይቁን።

Japan Association for Refugees

Daisan Shikakura Building 6F, 1-7-10, Yotsuya, Shinjuku-ku, Tokyo, Japan
TEL (toll-free line for refugees/ asylum seekers): 0120-477-472
TEL (hotline for refugees/ asylum seekers): 03-5379-6003
Fax: 03-5379-6002
Email: info@refugee.or.jp

<http://www.refugee.or.jp>

የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ ለሚያመለክቱ ሰዎች የሚሰጡ ምክሮች

በJAR በፈረንጅኛ 2013

JAR የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካቾችን የሚመለከት ምርምር ያደርጋል። በርስዎ ኢንፎርሜሽን ለምርምር ሊጠቀምበትም ይችላል። የምርምር አላማ የጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካቾች ፍላጎትና የሚገኙበትን ሁኔታ በማወቅ ለሬፉጂዎች የተሻለ ሁኔታ መፍጠር ነው። በዚህ ምርምር የተገኘ የግለ ሰብ መረጃ ለሌላ ሰው አይሰጥም። ሌላው ደግሞ በኋላ በሚጻፍ የምርምር ሪፖርት ላይም የግለ ሰብ ስምንና ማንነቱን ለማወቅ የሚያስችል ኢንፎርሜሽን አይጋለጥም። JAR ደግሞ ምርምርና ትንታኔ ሲያደርግ በጥገኝነት እውቅና ጥያቄ አመልካች ላይ ማንኛውም ዓይነት ጉዳት አይደርስባቸውም ብሎ ይምላል።